

Insändare i Vasabladet (16.5.2024)

Mobiltelefoners roll i skolan, en balansgång mellan distraktion och lärandepotential

Barn får sin första mobiltelefon i allt yngre ålder vilket även utmärks i skolmiljön. Mobiltelefoner i skolan har varit ett omdebatterat ämne i massmedia, politik och skolor. Användandet av digitala enheter i skolan har kritiserats och lyfts fram som en möjlig orsak till de försämrade läranderesultaten i PISA-undersökningen 2023. I en intervju med Svenska Yle (2023) menade undervisningsministern Henriksson att mobiltelefoner inte är den enda orsaken till det sänkta PISA-resultaten i Finland, och därför är ett totalt mobiltelefonförbud inte aktuellt. Samtidigt som studier kopplade till internet kräver digital kompetens och mobila enheter blir en allt större del av elevers vardag, ställer sig lärare kritisk till mobiltelefoner i skolan. Majoriteten av lärare anser att mobiltelefoner stör elevers lärande, visar studier från Finlands svenska lärarförbund (2023) och Global Education Monitoring Report Team (2023). I Finland kan skolor i sina ordningsregler förbjuda användningen av mobila apparater som stör undervisningen. Eleverna har emellertid rätt att ta med sina mobiltelefoner till skolan och använda dem utanför lektionstid eftersom skolan är en offentlig plats.

I vår magisteravhandling har vi intervjuat elever och klasslärare i årskurserna 4–6. Avhandlingen behandlar mobiltelefoners roll i skolan och vilken inverkan de har på lärandet. Enligt resultatet kan vi konstatera att mobiltelefoner har en varierande roll i skolan, både fördelar och nackdelar med mobiltelefoner i skolan lyfts fram. Utgående från intervjuerna kan mobiltelefoner stödja lärandet om de används ändamålsenligt. Mobiltelefoner kan även fungera som ett verktyg för att koppla elevers fritid till skolan samt stödja elevers intresse, anser några av de intervjuade lärarna. Däremot kan mobiltelefoner vara en distraktion under skoldagen och olämpligt material kan förekomma vid elevers mobiltelefonanvändning. Mobiltelefoner kan vara ett störningsmoment för eleverna oberoende av vem som använder mobiltelefonerna i skolan.

Skolpersonal bör göra noggranna överväganden när och varför mobiltelefoner används, både angående den egna användningen och elevers mobiltelefonanvändning i lärandesyfte. Elever och vårdnadshavare ska inkluderas i diskussionen angående mobiltelefoner för att vara medvetna om vilka förväntningar skolan har på mobilanvändande i skolan. I samband med diskussioner om regler är det också nödvändigt att lyfta fram etiska aspekter om mobilanvändande, vilket är väsentligt för att alla ska känna sig trygga och jämlika i skolan. Utgående från resultatet i vår studie upplever vi att mobiltelefoners roll i skolan är en utmanande balansgång mellan distraktion och potentiellt verktyg för lärande. Vi anser att ett totalförbud mot mobiltelefoner inte är det mest optimala eftersom mobiltelefoner kan stödja lärandet samt har en betydande roll i människors vardag. I stället för ett totalförbud vill vi lyfta fram vikten av diskussioner gällande mobiltelefoners roll i skolan för att tydliggöra när och varför mobiltelefoner används i skolan. Debatten om mobiltelefoner bör inte utgå från vad eller vem som skapar oordning i skolan, däremot bör fokuset ligga på vilken ordning som ska gälla samt vem som ska fatta besluten.